

SANTA BÀRBARA

full parroquial

1985

VILAFRACA DE BONANY

Dip.Leg. 26-1980 núm. 51 GENER 1985

Generosa és vostra vida,
cent anys viscuts amb amor.
Sou una branca florida
beneïda pel Senyor.

Els fills la vostra riquesa
néts i besnéts un tresor,
i la vostra senzillesa
val més que l'argent i l'or.

Cantar avui jo voldria
la saba de vostra rel
que creix amb brots d'alegria
enfilant-se cap al cel.

Benhagen vella padrina!
Benhagen vostros afanys!
Un estel vos il.lumina,
l'estel de Déu, pel cent anys.

Maria Dolore Corbella i Gili.

DIUMENGE, DIA 20 D'AQUEST MES DE GENER, MADÒ MARGALIDA, "S'ALARONERA", COMPLIRÀ ELS CENT ANYS. COM A CONVIDADA, A TOT AL POBLE, A LA MISSA D'ACCIÓ DE GRÀCIES, -A LES 11- DUIM A AQUESTA PRIMERA PLANA EL DIBUIX I ELS VERSOS QUE NA DOLORS CORBELLA HA DEDICATS A LA NOSTRA CENTENÀRIA.

Col.laboració

PATRIMONI DEL POBLE

Amb l'oportunitat que em dona el FULL, voldria esbrinar una inquietud que, fa temps, em du de cap. Aquesta vol esser una reflexió als lectors per damunt tot quan representa per a nosaltres: EL PATRIMONI.

Patrimoni cultural o històric: Dues maneres de definir el que representa la finalitat d'un poble: Cultural: que just aquest mot ja desenvolupa una quantitat grossa d'inquietuds, activitats i tradicions. Històric: perquè encara que la Vila sigui jove, en la seva constitució com a poble, té tanta història com la puguin tenir altres pobles de les nostres illes.

En l'aspecte cultural, no hi ha dubte que es fa feina (no tota la que voldríem): "Full Parroquial"; "Aires Vilafranquins"; "L'Escola de Ball Pagès de Madò Ballarina"; "Sa Paparra"; "Grup excursionista"; "L'Associació de la Tercera Edat"; "Les conferències de La Caixa o de La Nostra"; "Escola de Mallorquí"; "Club d'Esplai"; i molts d'altres que podríem anomenar, i que em perdonin si no ho he fet, que en la mesura de les seves possibilitats fan cultura. Son dos exponents de la inquietud cultural que el poble té i que juntament amb les tradicions que duim a la llum, any darrera any, ens enriqueixen culturalment dia a dia.

Però, ¿i el patrimoni històric del poble, on és? Arrel d'aquí podríem escriure més i més fulls per fer-nos una idea del que s'ha perdut o es podria perdre si no es fa qualque cosa, aviat.

¿On són les majoria de documents escrits que afecten a les conjuntures històriques del nostre poble?

¿On són les restes arqueològiques trobades dins el nostre terme?

¿On són les mans que conservin el poc que ens queda d'altre temps: Es pou Biguet (dominació mora), Es Turó d'En Boletó (s'hi han trobat restes d'una necròpolis romana), Es Talaiots de Son Pou, i altres?

¿On és la transparència informativa per part de qualque estament públic o privat per la resposta a moltes d'aquestes preguntes?

¿Què passaria si demanàssim al nostre

Ajuntament que ha fet al respecte?, Si demanàssim un inventari del nostre patrimoni?

I en darrer lloc, demanar ¿perquè no tenim un arxiu històric, com cal, i un museu Etnològic-Arqueològic? Tendrien barra de dir-me que no s'ha fet res al respecte?

En conformaria si això que he escrit servís com a punt de partida per començar a fer feina al respecte, i que totes les institucions i associacions que té aquest poble fessin un punt de pressió perquè tot el que tenim escampat tornàs al poble, ja que el que s'ha fet o trobat dins el nostre terme no és patrimoni de ningú en particular, sinó que és "PATRIMONI DEL POBLE", de tots, amb una paraula, de la Vila!!

Rafel Rabassa.

ANY NOU VIDA NOVA

De la informació que de totes parts ens arriba, les festes que més apassionadament commemora tota la Cristiandat, són les festes de Nadal. Són festes familiars impregnades d'alegria i felicitat que estimulen a la gent a millorar la convivència.

La memòria del Bon Nadal, que se celebra el 25 de Desembre, a la darrera setmana del darrer mes de l'any, és propícia per allò de pegar una alenada i renovar energies per a, tot seguit, arribar amb aires nous a l'entrada del nou any.

Dies tan assenyalats com són les festes de Nadal i primer d'Any, inciten a la reflexió. Són un reclam a tornar la vista arrera i fer un balanç dels fets viscuts al llarg dels 365 dies del present any 1984, que no estarà gaire a finalitzar.

Seria bo fer una triadella dels esdeveniments passats per sospesar els pros i els contres, i deixar postergats en el camí de l'any vell, tot allò negatiu i reincorporar allò positiu a l'any 1985 que, d'aquí a vuit dies ja comença.

Així tendria validesa el contingut del nostre adagi mallorquí, tantes vegades repetit: Any nou, vida nova.

Bones festes i feliç Any Nou.

Bartomeu Estrany

EDUCAR EN LA FE

Dir que els pares són els primers responsables de l'educació cristiana dels seus fills no és res nou. És, senzillament, repetir allò que l'Església ha advertit al moment de demanar el Baptisme pels seus fills, i els ho ha recordat amb motiu de la seva primera comunió.

La frase, idò, no és nova, però els temps sí que són nous; nous i diferents, i així com abans els pares podien "abandonar" un poc l'educació de la fe dels seus infants en mans de l'escola, de l'Església i del mateix ambient del carrer, avui en dia això ja no és possible de cap de les maneres. És cert que l'Església i l'escola poden col·laborar i ajudar els pares en la seva labor educativa, però ni una ni l'altra podran mai suplantar, a nivell de formació cristiana, el paper insubstituïble de la família.

L'altre dia un professor de religió d'un centre de Formació Professional de Ciutat comentava, preocupat, que era alarmant el grau d'incultura religiosa dels seus alumnes. No serà que els pares encara no s'han donat compte del moment que vivim? Ens hem de convèncer d'una cosa: avui per avui i, tal com està la nostra societat, només tendrem al·lots i joves cristians en la mesura que la família els eduqui en la fe. Si els pares no es prenen seriosament aquesta tasca, anirà augmentant la descristianització.

Educar cristianament comporta, creim, aquests tres aspectes que els pares haurien de tenir en compte, sense oblidar-ne cap:

- Crear un ambient familiar amarat d'actituds cristianes: honradesa, perdó, servicialitat, comprensió, etc. avesant els infants, ja des de petits, a que visquin tots els aconteixements de la seva vida en referència a Déu a través de la pregària, demanant-li ajuda i perdó, alabant-lo, agraint-li les coses que d'Ell hem rebut.

- Demanar o procurar que els fills demanin classes de religió a l'escola, enfront d'altres alternatives possibles.

- Apuntar els fills a alguna de les activitats (Catequesi, Esplai, etc) que la comunitat cristiana ofereix pel creixement en la fe dels infants i dels joves.

Cap d'aquests tres aspectes poden esser descuidats, i, si nos n'ocupam ja des d'ara, possiblement d'aquí uns anys tendrem una joventut més acostada a Jesucrist i més integrada en la comunitat eclesial.

De la Fulla Parroquial de Crist Rei de Manacor.

SERVEI D'ORIENTACIÓ EDUCATIVA

Del SERVEI D'ORIENTACIÓ EDUCATIVA, de l'Escola de Vilafranca, ens ha arribat aquesta carta que la Responsable Tècnica del nou SERVEI ha dirigida a tots els pares. De bon gust la reproduïm.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

"Benvolguts pares:

Des de fa una setmana, gràcies a la iniciataiva dels mestres i a l'empenta de molts de voltros, s'ha posat en funcionament, a l'Escola de Vilafranca, un SERVEI D'ORIENTACIÓ EDUCATIVA (S.O.E.).

Aquest Servei té per objecte beneficiar a l'Educació de tos els vostros fills i filles a través de dues vies de treball:

1. La via de la Terapèutica.
2. La via de la Prevenció.

LA TERAPÈUTICA actua directament damunt el Retràs Escolar. Va dirigida a tots aquells alumnes que tinguin una dificultat a l'hora de llegir, d'escriure, d'expressar-se oralment (parlar), de comprendre, de centrar l'atenció, etc.

En tots aquests casos, primer se farà un DIAGNÒSTIC que servirà per a saber ben bé quina és la dificultat de l'alumne i quin tipus d'exercicis de reeducació necessitarà.

Quan el diagnòstic ha concluit comença la REEDUCACIÓ. La Reeducació és sempre individual, de dues sessions setmanals d'uns 45 minuts aproximats de duració.

La Reeducació consisteix en practicar i fer molts exercicis referits a la dificultat concreta que presenti l'alumne.

Aquest procés de Reeducació és llarg; se necessiten molts mesos de feina continuada per aconseguir una millora. Ara bé, el temps del tractament és sempre relatiu i està en funció de cada al.lot.

LA PREVENCIÓ pretén evitar possibles retrassos i/o fracassos escolars.

¿Quin és el camí?, ¿de quina manera se pot evitar un retràs escolar?... Aquest és un problema que no té solucions senzilles, ni "fórmules màgiques".

La tasca preventiva és una feina de tots noltros: Pares, mestres, especialistes i poble en general.

El millor camí per a una prevenció eficaç es l'ORIENTACIÓ concebuda com a tot un conjunt d'intervencions que se plantegen al llarg de tota la vida del nin, des de la infància fins a l'adolescència.

Per a que tengueu una idea del que es pot fer a nivell preventiu, a continuació s'ha confeccionat una llista de possibles activitats:

- Per tal de prevenir l'aparició de diverses dificultats escolars, es pot fer un diagnòstic-exploració de tots els alumnes de primer i segon curs.

- Per tal d'ajudar als alumnes de 8è curs de cara a la futura elecció professional o acadèmica, se pot dur a terme una Orientació Professional.

- Per tal de que tots els nins de l'Escola aprenguin la millor manera d'estudiar, se poden organitzar "xerrades" damunt Tècniques d'Estudi.

- Per tal d'assegurar els aprenentatges bàsics previs a la Lectura i Escritura, se poden planificar i desenrollar programes de Psicomotricitat per als primers cursos.

Aquestes són unes de les moltes i variades activitats que poden realitzar-se des del S.O.E.

Aquest Servei també té la intenció d'organitzar una sèrie d'activitats extra-escolars dirigides a tots els alumnes, així com una sèrie d'activitats dirigides a tots voltros, referides a la Formació i Informació damunt temes educatius.

ÉS MOLT IMPORTANT que els pares sàpiguen que:

- La tasca terapèutica ve a ser una solució d'emergència que se posa en pràctica només quan el trastorn ja ha aparegut.

- Que la tasca terapèutica aïllada de la preventiva equival a "posar parxes".

- Que la tasca preventiva és la que realment interessa ja que disminueix la possibilitat de que apareixin trastorns.

- Que de la tasca terapèutica només se'n beneficiaran un parell d'al.lots, mentre que de la preventiva se'n beneficiaran tots.

- Que la tasca preventiva incideix particularment en els primers nivells d'escolarització.

Per acabar, ja només me queda dir-lis que, degut a una falta de medis econòmics, el S.O.E. només funcionarà 20 hores setmanals, distribuïdes de la següent manera:

DIMARTS: 9 - 13 i 15 - 19.

DIMECRES: 9 - 13.

DIVENDRES: 9 - 13 i 15 - 19.

ES NOTICIA...

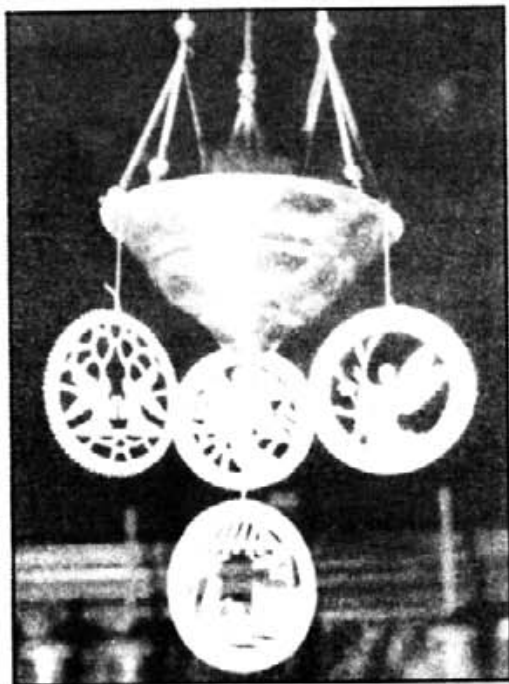
EXCURSIO

Pels qui tenguin interès en l'excursionisme, els comunicam que, amb la col.laboració del G.E.M. (Grup Excursionista de Mallorca), es projectaran alguns audiovisuals, on podrem conèixer amb més profunditat la Serra de Tramuntana, i altres llocs.

El primer audiovisual es passarà divendres, dia 11 d'aquest mes, a les 21 hores. El tema serà: "Geografia excursionista de Mallorca".

Amb aquest motiu, diumenge dia 13 anirem a "L'Avenç de Son Pou" (Santa Maria), per continuar fins a Orient.

Partirem a les 8 del matí, de la plaça de S'Estany.

D'aquestes hores en destinarem una a visistes de pares. Més endavant se vos informarà de l'hora i dia exactes.

El Servei d'Orientació vos dona les gràcies a tots per haver assitit a aquesta reunió. És molt important que tots ens informem de tot el que se fa a l'Escola. Gràcies a tots.

Mª Lluïsa Fuster Mascaró.

ESCOLA DE PARES

Dilluns, dia 14 de Gener, a les 8,30 (per acabar també puntuals a les 9,30) començarà l'"Escola de Pares", per a totes les parelles que hi vulguin participar. La inscripció es pot fer directament a qualsevol membre de la directiva de l'Associació de Pares de l'Escola de Vilafranca, o a través dels al.lots, fins dijous, dia 10.

PRIMERA COMUNIO

A tots els pares amb fills que pensin començar a combregar en-quany, els convoquen a una reunió dijous, dia 10, a les 8,30 del vespre, a l'Escola Parroquial.

L'ESGLÉSIA DAVANT ELS TRANSPLANTAMENTS

S'acostuma a dir que el progrés tècnic dels nostres dies ens va convertint, cada vegada més, en persones egoistes, tancades dins nosaltres mateixos. Però també, aquest progrés, ens va obrint camins nous de caritat; nous i insospitables. Ens referim a aquest prodigi de la ciència, gràcies al qual, a través dels transplants d'òrgans humans, sembla aconseguir-se una forma de fraternitat més alta; mitjançant els transplants treim d'una mort una bona part de vida.

Aquest és un problema que ens ha de preocupar seriosament com a cristians: malats que fins ara només podien ésser tractats en la hemodiàlisi, que allarga la vida en condicions precàries, tenen avui una solució més definitiva gràcies als transplants de ronyó.

En aquests moments, a Espanya hi ha uns 10.000 malats que poden seguir vivint gràcies a la diàlisi. I el número propendeix a augmentar. I, encara que beneeixen aquesta tècnica curativa que els permet viure, i, fins a un cert punt, seguir treballant i dur una vida quasi normal en aparença, tasten també l'esclavatge de viure, quatre hores tres vegades per setmana, encadenats a l'aparell que els purifica la sang. Viuen; però amb una llibertat vigilada.

Deixant de banda el cost d'aquest tractament, que suposa pel país més de trenta milions de pessetes cada any, les seves existències romanen durament condicionades a nivell familiar, laboral i en la seva pròpia psicologia. Són molts es qui veuen passar i passar els anys esperant allò que seria la seva solució definitiva: un transplantament que, aquest sí, els permetria reincorporar-se a la seva vida plena i normal. Ens preocupa aquesta situació, com també la dels malats del cor, hepàtics, diabètics, amb ceguera, etc., el remei dels quals pot aconseguir-se amb un transplantament.

Però la realitat és que, per ara, a Espanya, els transplants són molt escassos, perquè hi ha pocs donants. Són poques les persones que pensen que després de la mort encara poden seguir vivint, d'alguna manera, prestant un servei als seus germans. En aquesta època

en la qual el flagell de la carretera podueix cada setmana dotzenes i dotzenes de morts, no pareix que haguem comprès que, fins i tot d'aquesta tragèdia, se'n podria extreure una llavor de vida per a altres persones. El que més sorprèn és que un dels motius que frenen més la generositat de molts en la donació d'òrgans, és, segons sembla, certes raons o prejudicis religiosos, reals o suposats. El respecte quasi sagrat, que tantes vegades hem predicat des de la fe, envers el nostre propi cos, provoca que alguns creients s'oposin a la donació d'òrgans.

D'altra banda, la manca d'informació i de mentalització prèvies, la situació traumàtica i dolorosa que els familiars viuen davant la mort dels sers estimats, els respectes humans, la por al "què diran", els ritus funeraris tan arrelats en la nostra tradició, dificulten o impedeixen la donació d'òrgans; i poden suscitar la idea que són els altres els qui han d'ajudar, o fer pensar que cadascú s'ha de resoldre el seu problema.

Nosaltres, com a bisbes de l'Església, tenim obligació de dissipar aquests temors.

És cert que s'exigeixen algunes condicions com a garantia de la moralitat dels transplants de mort a viu. Són: que el donant, o els seus familiars, ho facin amb tota llibertat i sense coacció. Que es faci pel bé d'altri, i mai per mercaderia. Que hi hagi una raonable expectativa d'èxit en el receptor. Que es comprovi si el donant està realment mort.

DE COR, RONYÓ, ETC...

Assegurades aquestes condicions, la fe, no només no té cap objecció contra tal donació, sinó que l'Església hi veu una forma preciosa d'imitar Jesús, que va donar la vida pels altres. Tal vegada no s'aconsegueixin uns nivells tan alts de fraternitat en cap altra acció. En la donació d'òrgans ens acostam a l'amor gratuït i eficaç que Déu té per nosaltres. És un exemple viu de solidaritat. És la prova visible que el cos dels homes pot morir, però que l'amor que els aguanta no mor mai.

Això que avui deim, i que ja amb anterioritat han exposat altres bisbes, no constitueix cap novetat en el pensament de l'Església. Ho expressà ja Pius XII, quan es van dur a terme els primers transplantaments o transfusions. Ho han repetit els Papes posteriors. I molt recentment Joan Pau II ha dit que veia en aquest gest de la donació no només l'ajuda a un malalt concret, sinó "un do ofert al Senyor sofrent, que en la seva Passió se'ns ha donat en la seva totalitat i ha vessat la seva sang per a la salvació dels homes". Certament, és al mateix Crist a qui es fa tota donació, ja que ell ens va assegurar que "tot allò que féssim a un d'aquests petits, li ho féiem a ell". (Mateu, 25, 40). El qui més petit que un malalt?

En aquesta exhortació pastoral, volem expressar el nostre estímul i encoratjament als malalts i familiars que sofreixen i esperen la nostra generositat; a les associacions de malalts que duen a terme, amb fermesa, un treball de sensibilització; als equips mèdics que amb tant d'esforç i d'abnegació lluiten per posar-se al dia i oferir als malalts una vida millor; als organismes legislatius i

administratius i als mitjans de comunicació social que han demostrat la seva sensibilitat i preocupació pel problema. I volem també manifestar el nostre reconeixement als qui ja han decidit donar els seus òrgans en cas de mort.

Al costat d'aquest estímul i agraïment, demanam que hi hagi més agilitat en els tràmits burocràtics que, algunes vegades, poden obstaculitzar l'aplicació de la llei; que es continuï sensibilit-

zant i informant per a poder trobar una solució efectiva a aquesta problemàtica. Esperam que mai no es mesclin els interessos econòmics amb aquesta qüestió tan delicada.

I, com que desitjam que les nostres paraules, no es quedin només en simples paraules, tots els qui signam aquestes retxes, declaram la nostra voluntat de ser, fins a on sigui possible, donants de qualsevol part del nostre cos que pogués ser útil, després de la nostra mort, a qualsevol dels nostres germans. Així creiem que imitam Jesús, que diu: "ningú no té un amor més gran que el qui dóna la vida pels seus amics" (Joan 15, 13), i que ell mateix va donar la vida pels homes.

Madrid, 25 d'Octubre del 1984.

Firmen els membres de la Comissió Episcopal de Pastoral, Bisbes de: Osca, Mallorca, Eivissa i Menorca.

* CLUB D'ESPLAI *

Al llarg dels anys, l'home ha estat l'animal dominat i de més capacitat per a fer coses de la nostra terra.

Aquest, en canvi, presideix d'una qualitat que, encara es representa per mitjà d'un mot insignificant, amaga un món nou on hi imperi l'amor i la germanor.

Es la "PAU"

La Pau és el principal objectiu de la nostra vida que hem d'aconseguir. Però, i com és possible de tenir-la present si el nostre món té un ambient on hi impera la maldat, la guerra i l'ambició?

Jo crec que la millor manera d'aconseguir-la és inculcar-la ja des de petits cap a una vida d'amor i d'igualtat.

Per tant, com a persones civilitzades que som, hem de cercar mitjans per a formar i estendre aquest mot meravellós.

Sols amb ell, la terra es convertirà en un sol país on tots els seus habitants desconeguin la crueltat i tenguin una vida plena d'amor i d'alegria.

UN PERSONATGE DE LA VILA II

Una altra qualitat tenia En Nadal, que tot el poble coneixia, comentava, i fins i tot, admirava: la seva potència digestiva. Ningú s'explicava com dins aquell home hi pogués haver un avenc tan gros. Era un engolidor sempre obert, on tot aliment tenia pas lliure a qualsevol hora. Algunes anècdotes han quedat dins la memòria del poble.

Com aquesta: Un bon dia, el rector Riera va decidir fer testament davant el notari de Sant Joan, don Pep Bauzá, que cada setmana solia fer unes horas de feina a Vilafranca. El notari, al rector, no li va voler cobrar res.

Tot agraït, el rector, quan arribà la festa de Sant Josep, volgué enviar-li un present al notari; i digué a la criada que agafàs un pollastre i una gallina del corralet i les donàs a En Nadal perquè les dugués a Sant Joan, a ca'l notari.

En aquell temps, el dia abans de Sant Josep, se celebrava de la festa de Sant Gabriel, onomàstic del rector, i per això no és d'estranyar que el seu rebost estàs ben abastit amb les sobrances de la festa.

Sabiguent-ho, el matí de Sant Josep, En Nadal entrà tot ufanós a la rectoria, disposat a anar fins a la California, si el rector li manava.

La criada, que coneixia bé els costums d'En Nadal, ja li tengué el berenar ben aparellat. Un berenar extra, com corresponia a les dues festes.

I tot d'una, En Nadal partí, aviadet, perquè tots estaven d'acord en que a les nou ja hauria tornat a la Vila per tocar les campanes per l'ofici.

Començà En Nadal a caminar, i al mateix temps a berenar. El temps era fresquet, de març, i per això, amb passes largues, avançava camí; de manera que, quan s'acabà el berenar, ja era pel molí de l'amo N Ramon, a mig camí de Sant Joan.

Arribat al poble, complí feelment l'encàrrec, i entregà el present a la criada del notari Bauzá. Llavors, com que En Nadal coneixia al rector, trobà que seria descortesia no saludar-lo. El rector, don Francesc Mas, home de caràcter obert i generós, s'alegrà de rebre aquella visita tant dematinera, i suposat que, en aquella hora En Nadal encara no hauria tengut temps de berenar, n'hi va oferir.

També hagués estat descortesia no acceptar. Per això, sense donar explica-

cions, prengué el pa amb sobrassada i camaïot que de tan bon cor li oferien. Hi havia allà, a la rectoria, un altre capellà conegut seu, don Bartomeu Picornell, que hi predicava la Corema, i va completar l'obsequi regalant-li un puro del bons.

Quan ell hagué donat per acabada aquella tasca, se despedí, tot atent, i emprengué el viatge de tornada.

Anava de pressa, quasi trotant, però a mitjan camí, quan passava per "Els Calderers", li vengué la idea d'arribar a la possessió, i s'hi acostà. També els amos coneixien En Nadal (era un dels personatges que tenien anomenada, fins i tot, fora de la Vila) i s'alegraren de vuere'l. Sospitant que a aquella hora tal volta no hauria berenat encara, o que el berenar hauria estat un poc fluix, li donaren un tros de pa amb camaïot.

En Nadal ho agraï molt, i s'ho anà menjant mentre feia camí de tornada.

A l'entretant, el temps havia corregut. Però En Nadal, aquell dia, prescindia de tot horari, i s'havia oblidat de tot compromís.. Així que quan passava per Son Gil, s'atura per a saludar els de la casa. En aquella possessió ja estaven dinant, i quan veren entrar En Nadal, els amos, generosos, li digueren que agafàs una cadira i posàs peu davall taula amb ells.

En Nadal obeí. i al costat dels altres, procurà no quedar malament. Després, no li importà allargar la xerrada.

Mentrestant a Vilafranca haviat tocat campanes, s'havia dit l'ofici; cadascú se'n havia anat a ca seva, havien dinat, i s'havien cansat de no fer res. Perquè, quan En Nadal arribà al poble, ja eren les quatre del capvespre.

Com era d'esperar, a l'entrar a la rectoria En Nadal rebé una bona renyada del rector. No li degué entrar molt endins, perquè, de tant en quant n'hi arribava qualcuna; però la criada, que va sentir el temporal, sentí al mateix temps una forta onada de llàstima envers d'aquell home, i pensat que, a aquelles hores encara no hauria dinat, entrà a dins la cuina i n'hi va preparar.

En Nadal, humiliat i confús, va acceptat. S'assegué a la taula i encara trobà dins el seu ventre un raconet per col·locar-hi una lliura i mitja d'arròs i un tros de pa amb una tallada de xuia...

Josep Nicolau Bauzá

JOVES PAGESOS

De la revista "MALLORCA PAGESA" que publica la Unió de Pagesos de Mallorca, agafem la primera part d'una entrevista a un dels seus més joves dirigents. Diu:

"N'Antoni Garcías Simón va néixer a Algaida fa 18 anys. Cria't dins una família pagesa, de ben jove va demostrar molt d'interés i una gran il·lusió per les feines de foravila. Actualment intenta acabar el B.U.P. i des de fa uns mesos s'encarrega de la feina de coordinador de la Unió de Pagesos. Els seus projectes personals va dirigits a seguir formant-se com pagès, i per això, en haver acabat el B.U.P., vol començar el segon grau d'estudis agrícoles a l'Escola de Capacitació Agrària a qualque població de la Península.

Per entrar amb olivetes li demanam com creu que hauria de ser l'agricultura i diu que "una agricultura ideal seria aquella equiparable en hores de feina i guanys a qualsevol altre ofici. Al cap i a la fi, una explotació agrària s'hauria de considerar una empresa com qualsevol altra. Però d'aquesta opinió meva a la realitat hi ha un camí molt llarg i ple d'esforços i sacrificis per part dels pagesos que volem un futur millor".

"Mallorca Pagesa".- Així i tot, però, quines coses positives creus que la nostra professió encara conserva?

Antoni.- La nostra feina manté un atractiu que han perdut altres sectors de producció. Els pagesos encara som responsables de la nostra pròpia feina, ens autocontrolam i decidim si n'hem de fer més o més poca, podem optar per una jornada de 12 hores, i al dia següent

anar a pescar o a caçar. El treballador de la fàbrica està subjecte a un horari, una producció, un control... Però, girant fulla, l'obrer té un sou assegurat i el pagès depèn de tota casta de circumstàncies (climatològiques, polítiques, socials, econòmiques, etc.).

Per una altra banda, una gran avantatge és el contacte directe amb la natura, però, pentura no sabem apreciar aquest aspecte i en canvi només tenim en compte la part econòmica de la nostra feina.

"Mallorca Pagesa".- Tu que ets el sindicalista pagès més jove de Mallorca, creus que la Unió de Pagesos de Mallorca té prou en compte els pagesos de la teva edat o bé que hauria de dedicar més atenció al jovent pagès...

Antoni.- Crec que la tasca que el nostre Sindicat pugui fer per acostar-se al pagès jove no serà efectiva si no hi ha per part dels pares un actitud de donar-los coratge i il·lusionar-los.

"Mallorca Pagesa".- Parlant del jovent pagès, quin futur tenen aquells fills de pagès que tenguin ganes de seguir exercint aquest ofici?

Antoni.- El futur d'aquests joves ha d'anar marcat per una constant RENOVACIÓ. No feran res si es limiten a seguir l'exemple dels seus pares, han d'estudiar, han de sortir a veure coses noves, etc. Ara, per fer tot això caldria que la nostra Administració autònoma hi dedicàs una certa atenció, com és ara: promoció de viatges, beques d'estudi, cursets, millora de les Escoles, orientació a nivell d'E.G.B., etc. A E.G.B. no es presenta aquesta alternativa (pagès) i l'Escola de Capacitació que tenim està mal dotada i té poca capacitat.

(Transcrit de "MALLORCA PAGESA" n.13)

----- G L O S E S ----- MOLTS D'ANYS

Margalida Alaronera
de mal nom vos coneixem
molt encertam si vos deim
que d'aquí sou sa primera.

Amb Na Coloma heu estat
ses dues primeres dones
que de salut estant bones
heu fet els cent anys d'edat.

Dia vint Sant Sebastià
que vós ja vàreu venir
a Ca'n Miquel Garaví
enguany els cent anys ja fa.

Sa cara que vos sonriu
vos passarà a s'història
de tenir tanta memòria
i sa salut que teniu.

Gràcies a Déu podeu dar
d'aquesta vitalitat
que damunt vos ha posat
sa salut per disfrutat.

Dia vint ja en farà cent
d'anys que en aquest món viviu
i sa cara de vos diu
que viviu dins es jovent.

Estic content sigueu tia,
dona d'es conco En Biel,
que segur que des del cel
està content aquest dia.

Tota sa vostra família
està contenta de vós
d'aquestes mans besàr-vós
en aquest senyalat dia.

Tot es poble en té alegria
de què heu pogut arribar
a poder vós celebrar
els vostros cent anys de vida.

Dia de Sant Sebastià,
mil nou-cents vuitanta-cinc,
Na Margalida Garí
ha celebrat els cent anys.

D'es petit an es més gran
de tots els vilafranquers
vos saluden p'es carrers
de tan contens que n'estan.

Tia, vós sou sa primera
de lo que hi ha per aquí
visquent a Ca'n Garaví
veïnat d'es Rafal Figuera.

Margalida Alaronera
tota sa vida estant bé
Déu faci que l'any qui ve
torneu esser sa primera.

Joan Nicolau Gayà
"Torretes"

CONVERSAM AMB ...

L'AMO ANDREU MARGOI

Han passat les festes de Nadal, hem menjat torró i coques, la nit de Nadal beguèrem la xocolata amb ensaïmada, una vegada haver anat a Matines i, un any més, escoltàrem el cant de la Sibil·la, un cant en què es profetitza la fi del món i el naixement del Messies, on es mescla l'apor i l'esperança, l'advertència i la pregària, un cant, en fi, per a la reflexió. Són molts els qui han cantat la Sibil·la aquesta nit de Nadal a la Vila, avui emperò parlarem amb un home que, malgrat haver-la cantada tres anys, mai no la va cantar al seu poble. Ens referim a Andreu Bauzà, l'amo Andreu Margoi.

L'amo Andreu, vos fóreu sa Sibil·la tres anys, però mai de la Vila, id'on idò ho vàreu esser?

Primer ho vaig esser en es Convent d'es Franciscans d'Artà, l'any 28, jo en tenia onze; allà la vaig cantar dos anys i s'any de davant la vaig cantar a la Porciúncula.

¿I com és que vàreu cantar sa Sibil·la en aquests llocs i no a la Vila?

Perquè jo estudiava en es Frares durant dos anys a Artà i un a la Porciúncula, quan vaig venir a la Vila ja era gran i es cap de poc temps ja em vaig posar a fer feina.

¿Trokau que hi ha cap diferència entre sa Sibil·la d'ara i sa de llavors?

No, és ben igual, sa tonada és sa mateixa, lo que llavors hi anava molta més gent. Me'n record que lo que mos comanaven més era no mirà sa gent en cantar perquè mos desbarataven.

Contau-mos qualque anècdota.

Quan estudiava Artà, per cert que n'hi havia dos més de la Vila, En Joan Xirgo, i En Jordi Salero, mos rentaven sa roba a Ca sa Senyora de s'Estepà i es dia de cantar sa Sibil·la, una hora abans, va venir sa criada amb una maleta plena de joies i vaig haver de sortir ben enjoiat (avui no les hauria pogudes dur per por a ses estirades!). Com que anava tan endiumenjat es jovenots que estaven

prop de sa trona me siulaven i me xitaven.

I a la Porciúncula també hi anava tanta de gent com p'es pobles?

No, n'hi anava molt poca, ja que per allà no era com ara, no hi havia casi ningú. Entre Can Pastilla i S'Arenal no hi havia més que tres xalets, tot lo altre era marina. La Porciúncula quedava enmig d'un lloc ben solitari, clar a ses Matines just hi anaven es Frares, es estudiants i qualque veïnat.

Això de cantar sa Sibil·la, és cosa ben arrelada dins sa vostra família, perquè me pens que es vostres fiis també l'han cantada, no és ver?

Sí, En Joan, es major, la va cantar quatre anys i En Pere, dos.

De damunt sa trona devieu veure bé si sa gent seguia atenta o si, degut a lo tard que se feia, n'hi havia que se dormien, itrokau encertat que se facin ara un poc més prest?

Per sa gent d'avui pareix que és millor a les deu, però és que llavors ja hi començaven an aqueixa hora, cantant en llatí durant dues hores (que era lo que feia més son) i llavors, a les dotze, cantava sa Sibil·la (si n'hi havia cap de dormit, era s'hora de despertar-se. Que siguin a les deu o a les dotze, no té massa importància, lo que sí en té és que llavors feien sa cerimònia massa llarga.

Aquí acabam aquesta xarredeta amb l'amo Endreu, amb el desig de què aquesta tradició tan antiga no s'esvaeixi, sinó què reprengui de cada dia més.

Antoni Amengual